

NATIONALE
ONTWIKKELINGSBANK N.V.

Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V.
Suriname National Development Bank Ltd.

CORPORATE GOVERNANCE CODE

**PRINCIPES VAN DEUGDELIJK ONDERNEMINGSBESTUUR EN
BEST PRACTICE BEPALINGEN**

23 januari 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
PREAMBULE	3
PRINCIPES EN BEST PRACTICE BEPALINGEN	4
I. NALEVING EN HANDHAVING VAN DE CODE	4
II DE DIRECTIE	5
II.1 Taak en werkwijze	5
II.2 Bezoldiging	6
II.3 Deskundigheid en samenstelling	7
II.4 Tegenstrijdige belangen	7
III. DE RAAD VAN COMMISSARISEN	9
III.1 Taak en werkwijze	9
III.2 Onafhankelijkheid	10
III.3 Deskundigheid en samenstelling	11
III.4 De voorzitter van de Raad van Commissarissen	12
III.5 Samenstelling en rol van de commissies van de Raad van Commissarissen	13
Algemeen	13
III.6 Tegenstrijdige belangen	20
III.7 Bezoldiging	21
IV. DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS	22
IV.1 Bevoegdheden	22
IV.2 Informatieverschaffing/logistiek Algemene Vergadering van Aandeelhouders	22
IV.3 Verantwoordelijkheid van aandeelhouders	23
V. DE AUDIT VAN DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING EN DE POSITIE VAN ZOWEL DE INTERNE AUDIT FUNCTIE ALS DE EXTERNE ACCOUNTANT EN INFORMATIE-VERSCHAFFING EN TRANSPARANTIE VOOR DE STAKEHOLDERS VAN DE BANK	24
V.1 Financiële verslaggeving	24
V.2 Rol, benoeming, beloning en beoordeling van het functioneren van de externe accountant	24
V.3 Interne audit functie	25
V.4 Relatie en communicatie van de externe accountant met de organen van de bank	25
V.5 Informatieverschaffing en Transparantie	26

PREAMBULE

De Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. (NOB) acht het van groot belang dat zij goed, efficiënt en verantwoord geleid wordt en dat zij een gedegen verantwoording kan afleggen aan haar belanghebbenden. Met de opmaak en implementatie van de Corporate Governance Code, voldoet de NOB aan de gestelde richtlijnen van de CBvS.

De principes en best practice bepalingen die de NOB in het kader van deugdelijk ondernemingsbestuur nastreeft, zijn verankerd in deze corporate governance code. De principes van de NOB kunnen worden gezien als breed gedragen algemene opvattingen voor goed bestuur, welke nader zijn uitgewerkt in best practice bepalingen. De best practice bepalingen bestaan uit normen voor het gedrag van de directie, de Raad van Commissarissen (RvC) en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). Zij geven daarmee de ‘best practice’ weer en zijn een invulling van de algemene beginselen van goede corporate governance.

Voor de naleving van de corporate governance code en dus voor de waarborging van goed ondernemingsbestuur zijn de directie en de RvC van de NOB verantwoordelijk.

Deze corporate governance code bestaat uit de volgende hoofdstukken:

1. Naleving en handhaving van de code;
2. De directie;
3. De Raad van Commissarissen;
4. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders; en
5. De audit van de financiële verslaggeving en de positie van zowel de interne auditfunctie als de externe accountant en informatieverschaffing en transparantie voor de stakeholders van de bank.

PRINCIPES EN BEST PRACTICE BEPALINGEN

I. NALEVING EN HANDHAVING VAN DE CODE

Principe

De directie en de Raad van Commissarissen van de NOB zijn verantwoordelijk voor de corporate governance structuur en voor de naleving van deze code. Zij leggen hierover verantwoording af aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en voorzien eventuele afwijkingen van de bepalingen van een deugdelijke motivering.

Best practice bepalingen

- I.1 De hoofdlijnen van de corporate governance structuur van de NOB worden elk jaar, mede aan de hand van de principes die in deze code zijn genoemd, in een afzonderlijk hoofdstuk in het jaarverslag uiteengezet.
- I.2 De Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt geïnformeerd over elke substantiële verandering c.q. wijziging in de corporate governance structuur van de NOB en in de naleving van deze code.

II DE DIRECTIE

II.1 Taak en werkwijze

Principe

De directie is o.m. verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen van de NOB, de strategie, de resultatenontwikkeling en de voor de bank relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen. De directie legt hierover verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en aan de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De directie richt zich bij de vervulling van haar taak naar het belang van de NOB en de met haar verbonden ondernemingen en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van betrokkenen af, zoals haar cliënten, aandeelhouders en medewerkers en andere relevante stakeholders en marktparticipanten. Hierbij wordt rekening gehouden met de continuïteit van de NOB, de maatschappelijke omgeving waarin zij functioneert en de wet- en regelgeving die op haar van toepassing is. De cliënt zal te allen tijde zorgvuldig moeten worden behandeld. Dit houdt in dat de NOB een zorgplicht heeft jegens de cliënt en dat de belangen van de cliënt te allen tijde in acht genomen zullen worden.

De directie verschaft de Raad van Commissarissen alle informatie die nodig is voor de uitoefening van de taak van de Raad van Commissarissen.

De directie is verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving, het beheersen van de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten, de resultaatontwikkeling en voor de financiering van de bank.

De directie staat onder toezicht van de Raad van Commissarissen en bespreekt de interne risicobeheersing- en controlesystemen met de Raad van Commissarissen.

Best practice bepalingen

II.1.1 De taakverdeling van de directie alsmede haar werkwijze worden neergelegd in een directiereglement.

II.1.2 De directie legt ter goedkeuring voor aan de Raad van Commissarissen:

- a) de operationele en financiële doelstellingen van de bank;
- b) corporate values en business principles;
- c) de strategie en uitgangspunten die daarbij zijn gekozen;
- d) de relevante omgevingsfactoren en maatschappelijke ontwikkelingen die op het behalen van de strategische doelen van invloed zijn.

II.1.3 De directie draagt er zorg voor dat een op de NOB toegesneden intern risicobeheersing en controlesysteem aanwezig is. Het interne risicobeheersing- en controlesysteem van de NOB omvat in ieder geval:

- a) dat een directielid functioneel belast is met het risicomanagement;
- b) dat er jaarlijks risicoanalyses van de operationele en financiële doelstellingen van de NOB worden uitgevoerd;
- c) een integriteitscode;
- d) handleidingen voor de inrichting van de financiële verslaggeving en de voor de

opstelling daarvan te volgen procedures; en
e) een systeem van monitoring en rapportering.

- II.1.4 De directie draagt er zorg voor dat werknemers zonder gevaar voor hun rechtspositie de mogelijkheid hebben aan een directie lid of aan een door hem aangewezen functionaris te rapporteren over vermeende onregelmatigheden binnen de NOB van algemene, operationele en financiële aard. Vermeende onregelmatigheden die het functioneren van de directieleden betreffen worden gerapporteerd aan de voorzitter van de Raad van Commissarissen.
- II.1.5 De NOB, in het bijzonder een directielid, neemt geen deel in de Raad van Commissarissen van een vennootschap anders dan uit hoofde van een directe belangenbehartiging van de NOB.

II.2 Bezoldiging

Principe

De NOB voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met haar strategie en risicobereidheid, doelstellingen en waarden en waarbij rekening wordt gehouden met de lange termijn belangen van de NOB en het maatschappelijk draagvlak. De Raad van Commissarissen en de directie nemen dit uitgangspunt in acht bij het vervullen van hun taken met betrekking tot het beloningsbeleid.

Directieleden ontvangen voor hun werkzaamheden een bezoldiging van de NOB, die met betrekking tot de hoogte en structuur zodanig is, dat gekwalificeerde en deskundige directieleden kunnen worden aangetrokken en worden behouden. Bij de vaststelling van de totale bezoldiging wordt de invloed ervan op de beloningsverhoudingen binnen de NOB meegewogen. Voor het geval de bezoldiging bestaat uit een vast deel en een variabel deel, is het variabele deel gekoppeld aan vooraf bepaalde, beoordeelbare en beïnvloedbare doelen, die overwegend een lange termijn karakter hebben. Het variabele deel van de bezoldiging moet passend zijn ten opzichte van het vaste deel van de bezoldiging.

De Raad van Commissarissen stelt de bezoldiging van de individuele directieleden vast.

De bezoldigingsstructuur, met inbegrip van ontslagvergoeding, is eenvoudig en inzichtelijk. Deze bezoldigingsstructuur bevordert de belangen van de NOB op middellange en lange termijn, zet niet aan tot gedrag van directieleden in hun eigen belang noch tot het nemen van risico's die niet passen binnen de vastgestelde strategie en 'beloont' falende directieleden niet bij ontslag. De Raad van Commissarissen is hiervoor verantwoordelijk.

Best practice bepalingen

- II.2.1 Bij de vaststelling van de hoogte en de structuur van de bezoldiging van directieleden neemt de Raad van Commissarissen onder meer de resultatenontwikkeling, niet-financiële indicatoren die relevant zijn voor de lange termijn doelstellingen van de NOB in overweging, variabele bezoldiging voor de onderneming kan meebrengen.
- II.2.2 De NOB verstrekt aan haar directieleden geen persoonlijke leningen, garanties en dergelijke tenzij in de normale uitoefening van het bedrijf en tegen de daarvoor voor het gehele

personeel geldende voorwaarden en na goedkeuring van de Raad van Commissarissen. Leningen worden niet kwijtgescholden.

II.3 Deskundigheid en samenstelling

Principe

De directie is zodanig samengesteld, dat zij haar taak naar behoren kan vervullen. Complementariteit, collegialiteit en diversiteit zijn een voorwaarde voor een goede taakvervulling door de directie van de NOB.

Ieder lid van de directie beschikt over gedegen kennis van de financiële sector in het algemeen en het bankwezen in het bijzonder en specifiek in relatie met zijn bevoegdheden.

Best practice bepalingen

- II.3.1 Ieder lid van de directie beschikt over gedegen kennis van de maatschappelijke functies van de NOB en van de belangen van alle betrokken partijen. Voorts beschikt ieder lid van de directie over grondige kennis om de hoofdlijnen van het totale beleid van de NOB te kunnen beoordelen en bepalen en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te kunnen vormen over risico's die daarbij worden gelopen.
- II.3.2 De directie draagt, met inachtneming van de door de Raad van Commissarissen goedgekeurde risicobereidheid, zorg voor een evenwichtige afweging tussen de commerciële belangen van NOB en de te nemen risico's.

II.4 Tegenstrijdige belangen

Principe

Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen de NOB en de directieleden wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van directieleden spelen en die van materiële betekenis zijn voor de NOB en/of voor de desbetreffende directieleden, behoeven de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

Best practice bepalingen

- II.4.1 Een directielid zal:
- niet in concurrentie met de NOB treden;
 - geen (substantiële) schenkingen van de NOB voor zichzelf, noch voor zijn echtgeno(o)t(e), bij de NOB geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad vorderen of aannemen;
 - geen ongerechtvaardigde voordelen verschaffen aan derden ten laste van de NOB; en
 - geen zakelijke kansen die aan de NOB toekomen benutten voor zichzelf of voor zijn echtgeno(o)t(e), bij de bank geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad.

- II.4.2 Een directielid meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is voor de NOB en/of voor de desbetreffende directielid terstond aan de voorzitter van de Raad van Commissarissen en aan de overige leden van de directie en verschaft daarover alle relevante informatie, inclusief de voor de situatie relevante informatie inzake zijn/haar echtgeno(o)t(e), bij de NOB geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwanten tot in de tweede graad. De Raad van Commissarissen besluit buiten aanwezigheid van het betrokken directielid of sprake is van een tegenstrijdig belang. Een tegenstrijdig belang bestaat in ieder geval wanneer de NOB voornemens is een transactie aan te gaan met een rechtspersoon,
- i) waarin een directielid persoonlijk een materieel financieel belang houdt;
 - ii) waarvan een directielid een familierechtelijke verhouding heeft met een directielid van de rechtspersoon; of
 - iii) waarbij een directielid van de bank een directie of toezichthoudende functie vervult.
- II.4.3 Een directielid neemt niet deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij het directielid een tegenstrijdig belang heeft.
- II.4.4 Alle transacties waarbij tegenstrijdige belangen van directieleden spelen worden onder gebruikelijke condities overeengekomen. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van directieleden spelen die van materiële betekenis zijn voor de bank en/of voor de desbetreffende directieleden behoeven goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

III. DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

III.1 Taak en werkwijze

Principe

De Raad van Commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken binnen de NOB en de met haar verbonden onderneming en staat de directie met raad ter zijde. De Raad van Commissarissen richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de NOB en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de NOB betrokkenen af, zoals haar cliënten, aandeelhouders en medewerkers en andere relevante stakeholders en marktparticipanten. De Raad van Commissarissen betreft daarbij ook de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitvoeren en evalueren van het vastgestelde beloningsbeleid ten aanzien van de leden van de directie. Daarnaast geeft de Raad van Commissarissen goedkeuring aan het beloningsbeleid voor het hoger management (inclusief onderdirecteuren) en ziet hij toe op de uitvoering daarvan door de directie. Tevens keurt de Raad van Commissarissen de beginselen van het beloningsbeleid voor overige medewerkers goed.

De Raad van Commissarissen bespreekt jaarlijks de hoogte van de variabele inkomens. De Raad van Commissarissen ziet erop toe dat de directie ervoor zorg draagt dat de variabele beloningen binnen de NOB passen en binnen het vastgestelde beloningsbeleid van de bank

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren.

Best practice bepalingen

- III.1.1 De taakverdeling van de Raad van Commissarissen, alsmede zijn werkwijze worden neergelegd in het reglement van de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen neemt in het reglement een passage op voor zijn omgang met de directie en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
- III.1.2 Het verslag van de Raad van Commissarissen maakt deel uit van de jaarstukken van de NOB. Hierin doet de Raad van Commissarissen verslag van zijn werkzaamheden in het boekjaar en neemt hij de specifieke opgaven en vermeldingen op die de bepalingen van deze code verlangen.
- III.1.3 Een commissaris treedt tussentijds af bij onvoldoende functioneren, structurele onverenigbaarheid van belangen of wanneer dit anderszins naar het oordeel van de Raad van Commissarissen is geboden.
- III.1.4 Het toezicht van de Raad van Commissarissen op de directie omvat onder andere:
 - a) de realisatie van de doelstellingen van de bank;
 - b) de strategie en de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten;
 - c) de opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen;
 - d) het financiële verslaggevingsproces;

- e) de naleving van wet- en regelgeving;
- f) de verhouding met aandeelhouders;
- g) de voor de NOB relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen; en
- h) het beloningsbeleid van de onderneming.

- III.1.5 De Raad van Commissarissen bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de directie zijn eigen functioneren, het functioneren van de afzonderlijke comités van de raad en dat van de individuele commissarissen, en de conclusies die hieruit voortvloeien. Tevens wordt het gewenste profiel en de samenstelling en competentie van de Raad van Commissarissen besproken. De Raad van Commissarissen bespreekt voorts ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de directie zowel het functioneren van de directie als college als dat van de individuele directieleden en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden. De bevindingen worden vastgelegd in de notulen van de Raad van Commissarissen.
- III.1.6 De Raad van Commissarissen bespreekt in ieder geval eenmaal per jaar de strategie en de voornaamste risico's verbonden aan de onderneming.
- III.1.7 De Raad van Commissarissen heeft een eigen verantwoordelijkheid van de directie en van de externe accountant alle informatie te verlangen die de Raad van Commissarissen behoeft om zijn taak als toezichthoudend orgaan goed te kunnen uitoefenen. Indien de Raad van Commissarissen dit geboden acht, kan hij informatie inwinnen van functionarissen en externe adviseurs. De NOB stelt hiertoe de benodigde middelen ter beschikking. De Raad van Commissarissen kan verlangen dat bepaalde functionarissen en externe adviseurs bij zijn vergaderingen aanwezig zijn.

III.2 Onafhankelijkheid

Principe

De Raad van Commissarissen is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar en de directie en welk deelbelang dan ook, onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

Best practice bepalingen

- III.2.1 De Raad van Commissarissen is zodanig samengesteld dat er voldoende onafhankelijke leden in zitten.
- III.2.2 Een commissaris geldt als onafhankelijk indien de hierna te noemen afhankelijkheidscriteria niet op hem van toepassing zijn. Bedoelde afhankelijkheidscriteria zijn dat de betrokken commissaris, dan wel zijn echtgeno(o)t(e), geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad:
- a) in de vijf jaar voorafgaand aan de benoeming werknemer of directielid van de bank (inclusief gelieerde onderneming) is geweest;
 - b) een persoonlijke financiële vergoeding van de bank of van een aan haar gelieerde onderneming ontvangt, anders dan de vergoeding die voor de als commissaris verrichte werkzaamheden wordt ontvangen en voor zover zij niet past in de normale uitoefening van bedrijf;

- c) in het jaar voorafgaand aan de benoeming een belangrijke zakelijke relatie met de bank of een aan haar gelieerde onderneming heeft gehad. Daaronder worden in ieder geval begrepen het geval dat de commissaris, of een kantoor waarvan hij aandeelhouder, vennoot, medewerker of adviseur is, is opgetreden als adviseur van de bank (consultant, externe accountant, notaris en advocaat) en het geval dat de commissaris directielid of medewerker is van een onderneming waarmee de bank een duurzame en significante relatie onderhoudt;
- d) Directielid is van een rechtspersoon waarin een directielid van de bank waarop hij toezicht houdt commissaris is;
- e) een aandelenpakket van ten minste vijf procent in de bank houdt (daarbij meegerekend het aandelenbezit van natuurlijke personen of juridische lichamen die met hem samenwerken op grond van een uitdrukkelijke of stilzwijgende, mondelinge of schriftelijke overeenkomst);
- f) directielid of commissaris is bij of anderszins vertegenwoordiger is van een rechtspersoon die ten minste vijf procent van de aandelen in de bank houdt, tenzij het gaat om groepsmaatschappijen;
- g) de voorgaande twaalf maanden tijdelijk heeft voorzien in de directie bij belet en ontstentenis van deze directie.

III.2.3 De commissarissen zijn individueel en collectief onafhankelijk van de kredietinstelling en onafhankelijk van de directie van de organisatie.

III.2.4 Minimaal jaarlijks verricht de Raad van Commissarissen een zelfevaluatie gericht op de beoordeling van haar onafhankelijkheid als orgaan en van de individuele raadsleden. In deze evaluatie wordt minimaal betrokken:

- Toereikendheid van criteria voor onafhankelijkheid van de individuele raadsleden;
- Naleving door de raadsleden van de criteria voor onafhankelijkheid;
- Samenstelling van de raad gericht op onafhankelijke oordeelsvorming;
- Bekleden van functies bij de organisatie en of daar buiten, die invloed hebben of kunnen hebben op de onafhankelijkheid van raadsleden.

III.3 Deskundigheid en samenstelling

Principe

Elke commissaris dient geschikt te zijn om de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen. Elke commissaris beschikt over de specifieke deskundigheid die noodzakelijk is voor de vervulling van zijn taak, binnen zijn rol in het kader van de profielschets van de raad. De Raad van Commissarissen dient zodanig te zijn samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Complementariteit, collegialiteit, onafhankelijkheid en diversiteit zijn een voorwaarde voor een goede taakvervulling door de Raad van Commissarissen. Een herbenoeming van een commissaris vindt slechts plaats na zorgvuldige overweging. Ook bij een herbenoeming wordt de hiervoor genoemde profielschets in acht genomen.

Best practice bepalingen

- III.3.1 De leden van de Raad van Commissarissen beschikken over gedegen kennis van de maatschappelijke functies van de NOB en van de belangen van alle bij de NOB betrokken partijen. De Raad van Commissarissen maakt een evenwichtige afweging van de belangen van de bij de NOB betrokkenen zoals haar cliënten, aandeelhouders en medewerkers.
- III.3.2 Minimaal één lid van de Raad van Commissarissen is een zogenoemde financiële expert, hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel administratief/accounting gebied.
- III.3.3 Alle commissarissen volgen na de benoeming een introductieprogramma waarin in ieder geval aandacht wordt besteed aan algemene financiële, sociale en juridische zaken, de financiële verslaggeving door de NOB, de specifieke aspecten die eigen zijn aan de desbetreffende NOB en haar ondernemingsactiviteiten en de verantwoordelijkheden van een commissaris.
- III.3.4 Het aantal commissariaten van één persoon bij vennootschappen en/of organisaties van maatschappelijk aanmerkelijk belang is zodanig beperkt dat een goede taakvervulling is gewaarborgd
- III.3.5 Een commissaris kan maximaal driemaal voor een periode van drie jaar zitting hebben in de Raad van Commissarissen.
- III.3.6 De Raad van Commissarissen stelt een rooster van aftreden vast om zoveel mogelijk te voorkomen dat veel commissarissen tegelijk aftreden.

III.4 De voorzitter van de Raad van Commissarissen

Principe

De voorzitter van de Raad van Commissarissen draagt zorg voor het goed functioneren van de raad en zijn commissies en is namens de raad het voornaamste aanspreekpunt voor de directie en voor aandeelhouders over het functioneren van de directie en commissarissen. Hij draagt als voorzitter zorg voor een ordelijk en efficiënt verloop van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Best practice bepalingen

- III.4.1 De voorzitter van de Raad van Commissarissen ziet er op toe dat:
 - a) commissarissen hun introductie- en opleiding- of trainingsprogramma volgen;
 - b) commissarissen alle informatie ontvangen die nodig is voor de goede uitoefening van hun taak;
 - c) voldoende tijd bestaat voor de beraadslaging en besluitvorming door de Raad van Commissarissen;
 - d) commissies van de Raad van Commissarissen naar behoren functioneren;
 - e) de Raad van Commissarissen een vicevoorzitter kiest; en
 - f) contacten van de Raad van Commissarissen met de directie goed lopen.
- III.4.2 De voorzitter van de Raad van Commissarissen is geen voormalig directielid van de NOB.

III.4.3 De vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen vervangt bij gelegenheid de voorzitter.

III.5 Samenstelling en rol van de commissies van de Raad van Commissarissen

Principe

De Raad van Commissarissen bestaat uit tenminste vijf en maximaal negen leden. De Raad van Commissarissen heeft uit zijn midden een Audit, Risico, Remuneratie, Selectie en Benoeming, Krediet, Legal en Compliance en Strategie en Beleidscommissie ingesteld, bestaande uit 3 leden. De taak van de commissies is om de besluitvorming van de Raad van Commissarissen voor te bereiden.

In het verslag van de Raad van Commissarissen doet de raad verslag van de uitvoering van de taakopdracht van de commissies in het boekjaar.

Best practice bepalingen

III.5.1 De Raad van Commissarissen stelt voor iedere commissie een reglement op. Het reglement geeft aan wat de rol en verantwoordelijkheid van de desbetreffende commissie is, haar samenstelling en op welke wijze zij haar taak uitoefent. Het reglement waarborgt de onafhankelijkheid van de desbetreffende commissie.

III.5.2 De Raad van Commissarissen ontvangt van elk van de commissies een verslag van de beraadslagingen en bevindingen.

AUDITCOMMISSIE

Algemeen

Deze commissie is het eerste aanspreekpunt van de externe accountant en de interne auditor, wanneer zij onregelmatigheden constateren in de financiële en overige berichten, operaties en of overige bedrijfssonderdelen betreffende directie en personeel van de bank.

III.5.3 Bijzonderheden

1. Het voorzitterschap wordt niet vervuld door de voorzitter van de RvC, noch door een voormalig directielid van de NOB.
2. De commissie bestaat uit maximaal drie leden.
3. Tenminste één financieel expert als lid.
4. De commissie vergadert minimaal 1 keer per jaar, waarbij de vergaderingen ten kantore van de bank kunnen plaatsvinden, maar ook via videoconference.
5. Bepaalt de aanwezigheid van de directie, de externe accountant of de interne auditor bij haar vergaderingen.
6. De IAD heeft een rechtstreekse rapportagelijijn met de audit commissie.
7. De vergaderingen zijn vertrouwelijk. Mededelingen aan derden kunnen slechts met toestemming van de voorzitter van de commissie.

8. Bij de uitoefening van het toezicht op het risicobeleid wordt de RvC geadviseerd door de Audit commissie.

III.5.4 Taken en verantwoordelijkheden

- A. Toezien op de juistheid van financiële rapportages waaronder:
 - Prognoses;
 - Liquiditeitsstaten;
 - Interne cijfers;
 - Financiële rapportage verplichtingen cf. de statuten;
 - CBvS rapportages.
- B. Ten aanzien van de jaarrekening, toezien op:
 - keuze van accounting policies;
 - toepassing en beoordeling van effecten van nieuwe regels (IFRS);
 - tijdige aanlevering van management letters en uitvoering van de aanbevelingen;
 - beoordelen van accountantsverklaring en accountantsrapport.
- C. Ten aanzien van de accountant:
 - Jaarlijkse review externe accountant;
 - Beoordelen algehele financiële relatie tussen de bank en de externe accountant;
 - De evaluatie van de wederzijdse samenwerking;
 - Beoordelen offertes m.b.t. wijziging accountant;
- D. Ten aanzien van de Interne Auditor:
 - Beoordelen en toezien op de rapportages inzake de financiële verslaglegging;
 - Beoordelen jaarplan inzake controle activiteiten m.b.t. de risico's;
 - Beoordelen van de onafhankelijkheid van de Internal Auditor;
 - Voorkomen dat er sprake is van overlappende werkzaamheden tussen de IAD en de externe accountant;
 - Beoordeling functioneren interne auditor.
- E. Toezien op de fiscale verplichtingen van de NOB met inachtneming en naleving van wet en regelgeving;
- F. Toezien op de vaststelling van de risico's van de bank en de monitoring daarvan;
- G. Het behandelen van klachten i.h.k.v. klokkenluidersbeleid m.b.t. financiële onregelmatigheden van de bank;
- H. Jaarlijkse rapportage door de commissie aan de RvC, waarvan:
 - Samenvatting van werkzaamheden welke zijn verricht;
 - Toelichting op belangrijke kwesties die zich hebben voorgedaan;
 - Presentieoverzichten van gehouden vergaderingen;
 - Beschrijving van vergoedingen diensten externe accountant.

III.5.5 Bevoegdheden

Het doen van voorstellen aan de RvC voor het aantrekken van externe deskundige bij de uitvoer van haar werkzaamheden.

RISICOCOMMISSIE

Algemeen

Deze commissie geeft advies aan de RvC inzake het risicobeleid van de bank.

III.5.6 Bijzonderheden

1. Voorzitterschap wordt niet vervuld door de voorzitter van de RvC, noch door een voormalig directielid van de NOB;
2. De commissie bestaat uit maximaal drie leden;
3. De leden hebben kennis en ervaring van financieel technische aspecten van risicobeheer;
4. Vergadert minimaal 1 keer per kwartaal, waarbij de vergaderingen ten kantore van de bank kunnen plaatsvinden, maar ook via videoconferentie;
5. De vergaderingen zijn vertrouwelijk. Mededelingen aan derden kunnen slechts met toestemming van de voorzitter van de commissie.

III.5.7 Taken en verantwoordelijkheden

- A. Het jaarlijks beoordelen en vaststellen van de risicotolerantie van de bank;
- B. Beoordelen van het feitelijke risicoprofiel van de bank;
- C. Het evalueren van de toereikendheid van het beleidskader betreffende kredietrisico, liquiditeitsrisico, Asset-liability risico, operationeel risico, reputatierisico en compliance risico;
- D. Toezicht houden op het functioneren van de risicomanagement functies in de bank. In het bijzonder wordt toegezien dat de afdeling Risk Management:
 - beschikt over voldoende personeel;
 - beschikt over voldoende financiële middelen;
 - de noodzakelijke ondersteuning krijgt van andere afdelingen van de bank.

De directie legt jaarlijks, voor de aanvang van het boekjaar, het risicomanagementbeleid van de bank ter goedkeuring voor aan de RvC. Het beleid van de bank geeft minimaal invulling aan:

1. Risicomanagement structuur van de bank;
2. Beoogde risicoprofiel;
3. Risico bereidheid;
4. Risicomaatregelen betreffende kredietrisico, liquiditeitsrisico, Asset-liability risico, operationeel risico, reputatierisico en compliance risico.

III.5.8 Bevoegdheden

Het doen van voorstellen aan de RvC voor het aantrekken van externe deskundige bij de uitvoer van haar werkzaamheden.

REMUNERATIECOMMISSIE

Algemeen

Deze commissie is verantwoordelijk voor het doen van voorstellen aan de RvC inzake het beloningsbeleid betrekking hebbende op de RvC en de directie van de NOB.

III.5.9 Bijzonderheden

1. Het voorzitterschap wordt niet vervuld door de voorzitter van de RvC, noch door een voormalig directielid van de NOB;
2. De commissie bestaat uit maximaal drie leden;
3. De leden dienen allen te beschikken over voldoende kennis en expertise op het gebied van beloning;
4. Vergadert minimaal 1 keer per jaar, waarbij de vergaderingen ten kantore van de bank kunnen plaatsvinden, maar ook via videoconferentie;
5. Bepaalt aanwezigheid directie en overige managers bij haar vergaderingen;
6. De vergaderingen zijn vertrouwelijk. Mededelingen aan derden kunnen slechts met toestemming van de voorzitter van de commissie.

III.5.10 Taken en Verantwoordelijkheden

- A. het doen van een voorstel aan de RvC betreffende het te voeren beloningsbeleid voor de leden van de RvC en de directie;
- B. het jaarlijks evalueren van het beloningsbeleid van de leden en de directie en het doen van voorstellen aan de RvC;
- C. het doen van een voorstel inzake de bezoldiging van de individuele directieleden ter vaststelling door de RvC, in welk voorstel in ieder geval aan de orde komen:
 - de beloningsstructuur voor de leden en de directie en de verhouding daarvan tot de overige lonen van de bank;
 - de hoogte van de vaste bezoldiging, de hoogte van de variabele bezoldigingscomponenten, pensioenrechten, afvloeiingsregelingen en overige vergoedingen, alsmede de prestatiecriteria en de toepassing daarvan;
 - het formuleren en toepassen van prestatiecriteria en beloningscomponenten ten behoeve van de leden en de directie;
- D. Rapportage: het opmaken van het remuneratierapport van de RvC.
Dit bevat een verslag van de wijze waarop het beloningsbeleid in het afgelopen boekjaar in praktijk is gebracht en een overzicht van het beloningsbeleid dat het komende boekjaar en de daaropvolgende jaren door de raad wordt voorzien. Het rapport vermeldt hoe het gekozen beloningsbeleid in verhouding staat met de realisatie van de lange termijn doelstellingen van de bank en het risicoprofiel.

III.5.11 Bevoegdheden

Het doen van voorstellen aan de RvC voor het aantrekken van externe deskundige bij de uitvoer van haar werkzaamheden.

SELECTIE- EN BENOEMINGSCOMMISSIE

Algemeen

Deze commissie adviseert de RvC inzake het selectie- en benoemingsbeleid van de leden van directie en de RvC.

III.5.12 Bijzonderheden

1. Het voorzitterschap wordt niet vervuld door de voorzitter van de RvC, noch door een voormalig directielid van de NOB;
2. De commissie bestaat uit maximaal drie leden;
3. De commissie vergadert minimaal 2 keer per jaar, waarbij de vergaderingen ten kantore van de bank kunnen plaatsvinden, maar ook via videoconferentie;
4. De commissie bepaalt de aanwezigheid van de directie en overige managers bij haar vergaderingen;
5. De vergaderingen zijn vertrouwelijk. Mededelingen aan derden kunnen slechts met toestemming van de voorzitter van de commissie.

III.5.13 Taken en verantwoordelijkheden

- A. Het voorleggen van de selectie en benoemingsprocedure van directieleden aan de RvC, ter goedkeuring;
- B. Het screenen van voordrachten voor benoeming directie op basis van de vastgestelde selectiecriteria en benoemingsprocedures;
- C. De periodieke beoordeling van omvang en samenstelling van de RvC en de directie;
- D. Het voorbereiden van de selecties en (her)benoemingen van de leden van directie en RvC;
- E. Het identificeren, selecteren en nomineren van kandidaten voor (her)benoeming in de RvC op basis van vastgestelde profielschets;
- F. Het geven van advies aan de RvC inzake benoeming van de directieleden;
- G. Het doen van voorstellen aan de RvC inzake de omvang en samenstelling van de RvC en directie;
- H. Het doen van een voorstel voor een profielschets van de leden van RvC.

III.5.14 Bevoegdheden

Het doen van voorstellen aan de RvC voor het aantrekken van externe deskundige bij de uitvoer van haar werkzaamheden.

LEGAL- EN COMPLIANCE COMMISSIE

Algemeen

Deze commissie adviseert de RvC inzake Legal en Compliance aangelegenheden

III.5.15 Bijzonderheden

1. Tenminste één lid met juridische en compliance achtergrond;
2. De commissie bestaat uit maximaal drie leden;
3. De commissie vergadert minimaal 1 keer per jaar, waarbij de vergaderingen ten kantore van de bank kunnen plaatsvinden, maar ook via videoconferentie;
4. De commissie bepaalt de aanwezigheid van de directie en de overige managers bij haar vergaderingen;
5. De vergaderingen zijn vertrouwelijk. Mededelingen aan derden kunnen slechts met toestemming van de voorzitter van de commissie.

III.5.16 Taken en Verantwoordelijkheden

- A. Voorleggen van het compliance beleid ter goedkeuring aan de RvC.
- B. Naleving van het compliance beleid van de bank.
- C. Het toezien op gebruik en waarborging van wet- en regelgeving door de bank;
- D. Het toezien op toepassing en naleving van de richtlijnen van de Centrale Bank van Suriname.
- E. Rapporteert op jaarbasis aan de RvC inzake:
 - MOT;
 - CDD en KYC onregelmatigheden.

III.5.17 Bevoegdheden

Het doen van voorstellen aan de RvC voor het aantrekken van externe deskundige bij de uitvoer van haar werkzaamheden.

KREDIETCOMMISSIE

Algemeen

Deze commissie houdt zich hoofdzakelijk bezig met de kredietverlening en rapporteert hieromtrent aan de RvC.

III.5.18 Bijzonderheden

De meerderheid van de leden hebben een financieel achtergrond;

1. De commissie bestaat uit maximaal drie leden;
2. De commissie vergadert minimaal 1 keer per maand, waarbij de vergaderingen ten kantore van de bank kunnen plaatsvinden, maar ook via videoconferentie;
3. De commissie bepaalt de aanwezigheid van account managers e.a. bij haar vergaderingen;

4. Als er sprake is van een conflict of interest voor een commissielid, moet betreffend commissielid zich onthouden van stemming;
5. De vergaderingen zijn vertrouwelijk. Mededelingen aan derden kunnen slechts met toestemming van de voorzitter van de commissie.

III.5.19 Taken en verantwoordelijkheden

- A. Voorleggen van het kredietbeleid ter goedkeuring aan de RvC, waarin minimaal het volgende voorkomt:
 - Kredietlimieten;
 - Kredietruimte;
 - Rentebeleid;
 - Procedure en werkwijze van beoordeling van kredieten;
 - Herschikkingsbeleid;
 - Voorzieningenbeleid;
 - Incassobeleid.
- B. Het naleven van het krediet beleid;
- C. Goedkeuring van kredietaanvragen tot door de RvC vastgesteld kredietlimiet;
- D. Uitbrengen van advies aan RvC voor kredietaanvragen boven het door de RvC vastgesteld kredietlimiet;
- E. Rapportage op kwartaalbasis aan de RvC, inzake:
 - Nieuwe kredietaanvragen;
 - Lopende kredieten;
 - Acties inzake Non performing kredieten;
 - Te treffen voorzieningen.

III.5.20 Bevoegdheden

1. Goedkeuring aanvragen tot een maximaal bedrag van SRD 500.000 en de tegenwaarde daarvan in USD en EUR ten hoogte van dit bedrag tegen de dagkoers van de CBvS;
2. Het doen van voorstellen aan de RvC voor het aantrekken van externe deskundige bij de uitvoer van haar werkzaamheden.

STRATEGIE- EN BELEIDSCOMMISSIE

Algemeen

Deze commissie houdt zich bezig met de strategie en het beleid van de bank.

III.5.21 Bijzonderheden

1. Voorzitterschap wordt niet vervuld door de voorzitter van de RvC, noch door een voormalig directielid van de NOB;
2. De commissie bestaat uit maximaal drie leden;

3. Vergadert minimaal 1 keer per kwartaal, waarbij de vergaderingen ten kantore van de bank kunnen plaatsvinden, maar ook via videoconferentie;
4. Bepaalt aanwezigheid van managers bij haar vergaderingen;
5. De vergaderingen zijn vertrouwelijk. Mededelingen aan derden kunnen slechts met toestemming van de voorzitter van de commissie.

III.5.22 Taken en verantwoordelijkheden

- A. Het zorgdragen voor de aanwezigheid van een meerjaren plan van de bank;
- B. Het bewaken van de implementatie van het meerjaren plan;
- C. Het tijdig bijsturen bij de uitvoer van het meerjaren plan.

III.5.23 Bevoegdheden

1. Het voorleggen van een meerjaren plan ter goedkeuring aan de raad.
2. Het doen van voorstellen aan de RvC voor het aantrekken van externe deskundige bij de uitvoer van haar werkzaamheden.

III.6 Tegenstrijdige belangen

Principe

Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen NOB en commissarissen wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen, die van materiële betekenis zijn voor de NOB en/of voor de desbetreffende commissarissen, behoeven de goedkeuring van de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor de besluitvorming over de omgang met tegenstrijdige belangen bij directieleden, commissarissen, grootaandeelhouders en de externe accountant in relatie tot de NOB.

Best practice bepalingen

- III.6.1 Een commissaris meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is voor de NOB en/of voor de desbetreffende commissaris terstond aan de voorzitter van de Raad van Commissarissen en verschaft daarover alle relevante informatie inclusief de relevante informatie inzake zijn echtgeno(o)t(e), bij de NOB geregistreeerde partner of een andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwanten tot in de tweede graad. Indien de voorzitter van de Raad van Commissarissen een (potentieel) tegenstrijdig belang heeft dat van materiële betekenis is voor de NOB en/of voor zichzelf, meldt hij dit terstond aan de vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen en verschaft daarover alle relevante informatie, inclusief de relevante informatie betreffende zijn echtgeno(o)t(e), bij de NOB geregistreeerde partner of een andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwanten tot in de tweede graad. Aan de beoordeling van de Raad van Commissarissen of sprake is van een tegenstrijdig belang neemt de desbetreffende commissaris niet deel. Een tegenstrijdig belang bestaat in ieder geval wanneer de NOB voornemens is een transactie aan te gaan met een rechtspersoon:

- i) waarin een commissaris persoonlijk een materieel financieel belang houdt;
 - ii) waarvan een commissaris een familierechtelijke verhouding heeft met een directie van de NOB; of
 - iii) waarbij een commissaris van de bank een directie of toezichhoudende functie vervult.
- III.6.2 Een commissaris neemt niet deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij deze commissaris een tegenstrijdig belang heeft.
- III.6.3 Alle transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen worden onder gebruikelijke condities overeengekomen. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen die van materiële betekenis zijn voor de NOB en/of voor de desbetreffende commissarissen behoeven de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.
- III.6.5 De commissaris die tijdelijk voorziet in de directie bij belet en ontstentenis van de directie treedt uit de Raad van Commissarissen om de directietaak op zich te nemen.

III.7 Bezoldiging

Principe

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders stelt de bezoldiging van de commissarissen vast. Bij het vaststellen van de bezoldiging van een commissaris worden de resultaten van de NOB in acht genomen.

Best practice bepalingen

- III.7.1 Aan een commissaris worden bij wijze van bezoldiging geen aandelen en/of rechten op aandelen toegekend.
- III.7.2 Het eventuele aandelenbezit van een commissaris in de NOB, is ter belegging op de lange termijn.
- III.7.3 De NOB verstrekt aan haar commissarissen geen leningen, garanties, en dergelijke, tenzij in de normale uitoefening van het bedrijf en na goedkeuring van de Raad van Commissarissen. Leningen worden niet kwijtgescholden.

IV. DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

IV.1 Bevoegdheden

Principe

Goede corporate governance veronderstelt een volwaardige deelname van aandeelhouders aan de besluitvorming in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De NOB vindt het van belang dat zoveel mogelijk aandeelhouders deelnemen aan de besluitvorming in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Besluiten omtrent een belangrijke verandering van de identiteit of het karakter van de NOB behoeven de goedkeuring van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Best practice bepalingen

- IV.1.1 Het reservering- en dividendbeleid van de NOB (de hoogte en bestemming van reservering, de hoogte van het dividend en de dividendvorm) wordt als apart agendapunt op de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders behandeld en verantwoord.
- IV.1.2 Het voorstel tot uitkering van dividend wordt als apart agendapunt op de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders behandeld.
- IV.1.3 Goedkeuring van het door de directie gevoerde beleid (décharge van directie) en goedkeuring van het door de Raad van Commissarissen uitgeoefende toezicht (décharge van commissarissen) worden afzonderlijk in de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders in stemming gebracht. Verantwoording over de naleving van de Code wordt afgelegd als onderdeel van de verantwoording over het jaarverslag.
- IV.1.4 De voorzitter van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (d.i. de voorzitter van de Raad van Commissarissen) is verantwoordelijk voor een goede vergaderorde teneinde een zinvolle discussie in de vergadering te faciliteren.

IV.2 Informatieverschaffing/logistiek Algemene Vergadering van Aandeelhouders

Principe

De directie of in voorkomende gevallen de Raad van Commissarissen zal naar gelang van toepassing alle aandeelhouders en andere partijen op de financiële sector gelijkelijk en gelijktijdig informeren over aangelegenheden die invloed kunnen hebben op de koers van het aandeel. De contacten tussen de directie enerzijds en pers en financieel analisten anderzijds worden zorgvuldig behandeld en gestructureerd, en de NOB verricht geen handelingen die de onafhankelijkheid van analisten aantasten. De directie en de Raad van Commissarissen verschaffen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders tijdig alle relevante informatie die zij behoeft voor de uitoefening van haar statutaire bevoegdheden.

Indien, voor zover van toepassing, tijdens een Algemene Vergadering van Aandeelhouders koersgevoelige informatie wordt verstrekt, dan wel beantwoording van vragen van aandeelhouders heeft geleid tot verstrekking van koersgevoelige informatie, wordt deze informatie onverwijld openbaar gemaakt.

Best practice bepalingen

- IV.2.1 De directie en de Raad van Commissarissen verschaffen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders alle verlangde informatie, tenzij een zwaarwichtig belang van de bank zich daartegen verzet. Indien door de directie en de Raad van Commissarissen op een zwaarwichtig belang een beroep wordt gedaan, wordt dit beroep gemotiveerd toegelicht.
- IV.2.2 Materiële wijzigingen in de statuten van de bank alsmede voorstellen tot benoeming van directieleden en commissarissen worden afzonderlijk aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgelegd.

IV.3 Verantwoordelijkheid van aandeelhouders

Principe

Aandeelhouders gedragen zich ten opzichte van de NOB, haar organen en hun medeaandeelhouders naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid. Hieronder valt de bereidheid om een dialoog met de bank en medeaandeelhouders aan te gaan.

Best practice bepalingen

- IV.3.1 Een aandeelhouder oefent het agenderingsrecht slechts uit nadat hij daaromtrent in overleg is getreden met de directie. Wanneer een of meer aandeelhouders het voornemen hebben de agendering te verzoeken van een onderwerp dat kan leiden tot wijziging van de strategie van de bank, wordt de directie in de gelegenheid gesteld de statutaire termijn in acht te nemen om hierop te reageren (de responstijd). Een voorbeeld hiervan betreft het ontslag van één of meer directieleden of commissarissen. Dit geldt ook voor een voornemen als hiervoor bedoeld dat strekt tot rechterlijke machtiging voor het bijeenroepen van een Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De desbetreffende aandeelhouder respecteert de door de directie ingeroepen responstijd.
- IV.3.2 Een aandeelhouder stemt naar zijn eigen inzicht. Van een aandeelhouder die gebruik maakt van stemadviezen van derden wordt verwacht dat hij zich een eigen oordeel vormt over het stembeleid van deze adviseur en de door deze adviseur verstrekte stemadviezen.
- IV.3.3 Indien een aandeelhouder een onderwerp op de agenda heeft laten plaatsen, licht hij dit ter vergadering toe en beantwoordt hij zo nodig vragen hierover.

V. DE AUDIT VAN DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING EN DE POSITIE VAN ZOWEL DE INTERNE AUDIT FUNCTIE ALS DE EXTERNE ACCOUNTANT EN INFORMATIE-VERSCHAFFING EN TRANSPARANTIE VOOR DE STAKEHOLDERS VAN DE BANK

V.1 Financiële verslaggeving

Principe

De directie is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de volledigheid van de openbaar gemaakte financiële berichten. De Raad van Commissarissen ziet er op toe dat de directie deze verantwoordelijkheid vervult.

Best practice bepalingen

- V.1.1 Het opstellen en de publicatie van het jaarverslag, de jaarrekening, de kwartaal- en/of halfjaarcijfers en ad hoc financiële informatie vergen zorgvuldige interne procedures. De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het volgen van deze procedures.
- V.1.2 De auditcommissie beoordeelt hoe de externe accountant wordt betrokken bij de inhoud en publicatie van financiële berichten, anders dan de jaarrekening.
- V.1.3 De directie is verantwoordelijk voor het instellen en handhaven van interne procedures die ervoor zorgen dat alle belangrijke financiële informatie bij de directie bekend is, zodat de tijdigheid, volledigheid en juistheid van de externe financiële verslaggeving worden gewaarborgd. Vanuit dit oogpunt zorgt de directie ervoor dat de financiële informatie uit ondernemingsdivisies en/of dochtermaatschappijen, rechtstreeks aan hem wordt gerapporteerd en dat de integriteit van de informatie niet wordt aangetast. De Raad van Commissarissen houdt toezicht op de onderneming en handhaving van deze interne procedures.

V.2 Rol, benoeming, beloning en beoordeling van het functioneren van de externe accountant

Principe

De externe accountant wordt benoemd door de Raad van Commissarissen. De directie of Raad van Commissarissen doet daartoe een voordracht, waarbij in het laatste geval zowel de audit en risico commissie als de directie advies uitbrengen aan de Raad van Commissarissen. De bezoldiging van en de opdrachtverlening tot het uitvoeren van niet-controlewerkzaamheden door de externe accountant worden goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op voorstel van de audit en risico commissie en na overleg met de directie.

Best practice bepalingen

- V.2.1 De externe accountant kan over zijn verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening worden bevraagd door de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De externe accountant woont daartoe deze vergadering bij en is daarin bevoegd het woord te voeren.
- V.2.2 De directie en de audit en risico commissie rapporteren jaarlijks aan de Raad van Commissarissen over de ontwikkelingen in de relatie met de externe accountant, waaronder in het bijzonder zijn onafhankelijkheid (met inbegrip van de wenselijkheid van rotatie van verantwoordelijke accountants binnen een kantoor van externe accountants dat met de controle is belast en van het verrichten van niet-controlewerkzaamheden voor de bank verricht door hetzelfde kantoor). Mede op grond hiervan besluit de Raad van Commissarissen omtrent de benoeming van een externe accountant.
- V.2.3 De directie en de audit en risico commissie maken tenminste eenmaal in de vier jaar een grondige beoordeling van het functioneren van de externe accountant in de diverse entiteiten en capaciteiten waarin de externe accountant fungeert.

V.3 Interne audit functie

Principe

De interne auditor functioneert onder de verantwoordelijkheid van de directie.

Best practice bepaling

- V.3.1 De externe accountant en de audit en risico commissie worden betrokken bij het opstellen van het werkplan van de interne auditor. Zij nemen ook kennis van de bevindingen van de interne auditor.
- V.3.2 De interne auditor heeft toegang tot de externe accountant en tot de voorzitter van de audit en risico commissie.

V.4 Relatie en communicatie van de externe accountant met de organen van de bank

Principe

De externe accountant rapporteert zijn bevindingen betreffende het onderzoek van de jaarrekening gelijkelijk aan de directie en de Raad van Commissarissen.

Best practice bepalingen

- V.4.1 De externe accountant ontvangt de financiële informatie die ten grondslag ligt aan de vaststelling van de kwartaal- en/of halfjaarcijfers en overige tussentijdse financiële berichten en wordt in de gelegenheid gesteld om op alle informatie te reageren.

V.4.2 Het verslag van de externe accountant bevat datgene wat de externe accountant met betrekking tot de controle van de jaarrekening en de daaraan gerelateerde controles onder de aandacht van de directie en de Raad van Commissarissen wil brengen. Daarbij kan aan de volgende onderwerpen worden gedacht.

A. Met betrekking tot de accountantscontrole:

- informatie over zaken die van belang zijn voor de beoordeling van de onafhankelijkheid van de externe accountant;
- informatie over de gang van zaken tijdens de controle als ook de samenwerking met interne auditors en eventueel andere externe accountants, discussiepunten met de directie, een overzicht van niet aangepaste correcties, etc.

B. Met betrekking tot de financiële cijfers:

- analyses van ontwikkelingen van het vermogen en resultaat, die niet in de te publiceren gegevens voorkomen en die naar de mening van de externe accountant bijdragen aan het inzicht in de financiële positie en resultaten van de bank;
- commentaar op de verwerking van eenmalige posten, de effecten van schattingen en de wijze waarop deze tot stand zijn gekomen, de keuze van accounting policies wanneer ook andere keuzes mogelijk waren, alsmede bijzondere effecten als gevolg daarvan;
- opmerkingen over de kwaliteit van prognoses en budgetten.

C. Met betrekking tot de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen (inclusief de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking) en de kwaliteit van de interne informatievoorziening:

- verbeterpunten, geconstateerde leemten en kwaliteitsbeoordelingen;
- waarop daarover in de te publiceren gegevens gerapporteerd dient te worden;
- naleving van statuten, instructies, regelgeving, leningsconvenanten, vereisten van externe toezichthouders, etc.

V.5 Informatieverschaffing en Transparantie

Principe

De corporate governance van de NOB dient door haar informatieverschaffing voldoende transparant te zijn voor haar cliënten, aandeelhouders, medewerkers en andere relevante stakeholders en marktparticipanten.

Best practice bepalingen

V.5.1 De informatieverschaffing omvat o.m. belangrijke informatie over de doelstellingen van de NOB, de organisatie- en governance structuren en beleid, financiële positie, performance, voorzienbare risicofactoren en risicobereidheid van het management, aandeelhoudersstructuur en stemrechten en transacties met gerelateerde partijen. De bank verschaft ook informatie over haar beloningsbeleid van de directie.

V.5.2 De informatieverschaffing is accuraat en duidelijk en wordt op een begrijpelijke wijze gepresenteerd dat haar cliënten, aandeelhouders, medewerkers en andere relevante stakeholders en marktparticipanten die goed kunnen raadplegen.

- V.5.3 Tijdige publieke informatieverschaffing is gewenst op de website van de bank, in haar jaarverslag en haar periodieke financiële rapporten of in andere geschikte publicatie vormen. In het jaarverslag wordt daarnaast een helder corporate governance paragraaf opgenomen. Tevens worden alle belangrijke ontwikkelingen die zich tussen twee reguliere rapporten hebben voorgedaan meteen bekend gemaakt.
- V.5.4 Als de NOB betrokken is in complexe of niet-transparante structuren, dan zal de bank adequate informatie verstrekken betreffende het doel, strategieën, structuren, risico's en beheersing daarvan over deze activiteiten.